

Ersättning vid skadegörelse/ förlust av skolans egendom

<i>Dokumenttyp</i> Riktlinje	<i>Diarienummer</i> 2025-23
<i>Beslutad av (dokumentägare)</i> Barn- och utbildningsnämnden	<i>Beslutsdatum och ev. paragraf</i> 2025-09-29 §
<i>Dokumentansvarig</i> Skolchef	<i>Senast reviderad (datum)</i> -
<i>Gäller för</i> Barn- och utbildningsnämnden	<i>Giltig t.o.m.</i> Gäller tills vidare

Inledning och bakgrund

Ibland händer det att elever orsakar skada på skolans egendom. De kan då bli ersättnings-skyldiga om skadan beror på vårdslöshet eller uppsåt. Om eleven är omyndig görs en bedömning om vad som är skäligt med hänsyn till elevens ålder och utveckling, vilken handling det är fråga om, ekonomiska förhållanden och övriga omständigheter.

Krav på skadestånd hör till civilrättens område och regleras i Skadeståndslagen.

Syfte

Syftet med detta dokument är att redogöra för vilka riktlinjer och ersättningsbelopp som gäller när elev orsakar skada (skadegörelse eller förlust) på skolans egendom.

Omfattning och avgränsningar

Riktlinjerna gäller för elever som är inskrivna i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning i Hofors kommun. Riktlinjerna gäller endast skada på skolans egendom, inte på elevers eller personals egendom.

Lagstiftning

I Skadeståndslagen (1972:207) finns bestämmelser om skador och skadestånd.

- Enligt 2 kap 1 § ska den som uppsåtligt eller av vårdslöshet vållar sakskada ersätta skadan.
- Enligt 2 kap 4 § ska den som vållar skada innan han eller hon har fyllt arton år ersätta skadan i den utsträckning det är skäligt med hänsyn till hans eller hennes ålder och utveckling, handlingens beskaffenhet, föreliggande ansvarsförsäkring och andra ekonomiska förhållanden samt övriga omständigheter.
- Enligt 3 kap 5 § ska en förälder som har vårdnaden om ett barn ersätta sakskada som barnet vållar genom brott (*t ex skadegörelse*). Förälderns ansvar för varje skadehändelse är begränsat till en femtedel av det prisbasbelopp som gäller för det år då skadehändelsen inträffade. Om barnet står under vårdnad av två föräldrar, gäller begränsningen för dem gemensamt.

Med sakskada menas att lösa föremål eller fast egendom skadas (det gäller även skador som påverkar utseende men inte funktion) eller går förlorade.

Skada kan uppkomma på olika sätt

- Olyckshändelse - skada som inte beror på vårdslöshet eller uppsåt. Ingen ersättning krävs av eleven.
- Vårdslöshet - skada som eleven inte haft för avsikt att orsaka, men som skett till följd av bristande omdöme eller oansvarigt beteende.
- Uppsåt - skada som eleven har orsakat med avsikt.

Exempel på vad skolan kan begära ersättning för

- Förstörda klassrumsmöbler
- Digitala lärverktyg/hjälpmedel
- Övrigt skolmaterial
- Krossade rutor
- Klotter
- Utlösning av brandlarm

Anmälan till polisen och socialtjänsten

Om det kan misstänkas att en elev på skolan har begått ett brott i samband med verksamheten ska rektor anmäla brottet till polisen. En anmälan ska dock inte göras om det finns övervägande skäl som talar emot det. Rektor behöver därför alltid göra en helhetsbedömning innan en polisanmälan görs. Skolan får också bedöma om det finns skäl att göra en anmälan till socialtjänsten.

Riktlinjer vid skadegörelse/förlust på skolans egendom

- Ingen ersättning krävs för skada som orsakats av barn i förskolan.
- Varje händelse ska utredas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet. Det är rektor som efter skolans utredning tar beslut om eventuellt skadestånd.
- Skadestånd ersätter kostnaden för att reparera det som skadats, eller om detta inte går, kostnaden för att köpa ett liknande föremål. Skadestånd kan också utgå för värdeminskning pga skada.
- Vårdnadshavares ansvar för varje skadehändelse är begränsat till maximalt 1/5 av det prisbasbelopp som gäller det år då skadehändelsen inträffar.
- Skolan har ingen juridisk rätt att utdöma skadestånd. Skolan ska sträva efter att göra en överenskommelse med elev/vårdnadshavare. Om detta inte fungerar kan kommunen gå vidare till tingsrätten för prövning av ärendet.
- I vissa fall kan det vara möjligt att skolan och eleven kommer överens om att eleven avhjälper skadan och på så sätt står för en mindre del av ersättningen. Det är rektor som beslutar om detta är aktuellt i varje enskilt fall och elevens vårdnadshavare ska godkänna överenskommelsen.
- Vid varje läsårs början ska elever och vårdnadshavare informeras om vad som gäller vid skadegörelse/förlust av skolans egendom.

Ersättningsnivåer

	Utan ansvarsförsäkring		
Årskurs	Uppsåt	Vårdslöshet	Med ansvarsförsäkring
F-3	50%	30%	1. Skadan värderas och lagas (alt köps ny) av kommunen
4-6	75%	50%	2. Krav på ersättning sänds till den som orsakat skadan
7-9	90%	75%	3. Eleven/elevens vårdnadshavare anmäler till sitt försäkringsbolag
Gymn, omyndig elev	100%	90%	4. Försäkringsbolaget reglerar skadan mot kommunen
Gymn, myndig elev	100%	100%	5. Eleven/elevens vårdnadshavare står för självrisken
Vuxenutbildning	100%	100%	